

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ЗВО «Подільський державний
університет»

Міністерства освіти і науки України
доктор економічних наук, професор

Володимир ІВАНИШИН

«13» червня 2024 р.

ВИСНОВОК

розширеного засідання міжкафедрального наукового семінару про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур в умовах інтеграції до ЄС» здобувача наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Штерми Тетяни Василівни

Дисертація Штерми Тетяни Василівни на тему: «Управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур в умовах інтеграції до ЄС», яку подано на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), є цілісною, завершеною, самостійною науковою працею.

1. Актуальність теми дисертації. В сучасних ринкових умовах зростають ризики та невизначеність функціонування суб'єктів господарювання різних видів економічної діяльності. У зв'язку з цим, однією з ключових проблем сучасного етапу розвитку секторів вітчизняної економіки постає забезпечення трудовими ресурсами, як одного із важливих напрямів забезпечення економічної та національної безпеки країни.

Трудовий потенціал є ключовою складовою української економіки, яка відіграє важливу роль у розвитку виробництва, формуванні ВВП і створенні умов для зростання експортного потенціалу країни. Для стабільної фінансово-господарської діяльності, підвищення виробничої ефективності та реалізації конкурентних переваг, підприємствам необхідні висококваліфіковані трудові ресурси. Ця проблема стає ще гострішою в умовах війни та масових міграцій, що вимагає впровадження ефективних рішень.

Проте на сучасному етапі ведення бізнесу в умовах стійкого зростання взаємозалежності та відкритості економік, конкуренції між суб'єктами господарювання, підсилення ролі інформації в процесі діяльності для вітчизняних підприємств виникає необхідність дослідження чинників формування та розвитку трудового потенціалу, усвідомлення зростання складності процесів управління, необхідність створення системи протидії деструктивного впливу ризиків фінансово-господарської діяльності в контексті забезпечення трудовими ресурсами, створення

інноваційно-інвестиційної основи розвитку на основі досвіду, компетенцій та навичок працівників, подолання освітньо-кваліфікаційного дисбалансу на ринку праці.

За таких умов функціонування та подальший розвиток бізнесу неможливі без належного формування та розвитку трудових ресурсів, а також створення ефективної системи управління розвитком трудового потенціалу підприємства, що забезпечить його конкурентоспроможність як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Управлінський вплив має системний характер, поєднуючи як макроекономічні, так і мікроекономічні чинники. Таким чином, динамічний розвиток економіки України залежить від ефективного формування, розвитку та використання трудового потенціалу, який є ключовим фактором виробництва. Тому, глибоке наукове дослідження питань управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур є вкрай актуальним на сьогоднішній день.

2. Зв'язок теми дисертації з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано згідно з тематичним планом науково-дослідних робіт Приватного вищого навчального закладу "Буковинський університет" за темою: «Управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур в умовах інтеграції до ЄС» (номер державної реєстрації 0124U002481), в межах якої автором запропоновано розроблену Стратегію управління розвитком трудового потенціалу та надано практичні рекомендації щодо його вдосконалення в умовах інтеграції до ЄС.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. Основні положення, розрахунки, пропозиції, практичні рекомендації та висновки є результатом самостійного наукового дослідження автора. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, в дисертаційному дослідженні використані лише ті матеріали, які є результатом особистих досліджень здобувача. Внесок автора в наукові праці, опубліковані у співавторстві, наведено в списку опублікованих праць.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Положення та висновки, сформульовані в дисертаційній роботі, ґрунтуються на сучасних наукових концепціях і достовірних даних. Дисертаційна робота має достатній теоретичний, методологічний, прикладний і науково-методичний рівень, що підтверджується логічною побудовою наукового дослідження, застосуванням сучасних методів досліджень, опрацюванням значного обсягу наукової літератури за темою та використанням великого масиву статистичної інформації, нормативно-правових актів, що стосується досліджуваної проблеми. Це надає дисертації обґрунтованості, а висновкам – достовірності.

За результатами проведених досліджень автором опубліковано 68 наукових праць, з них: 5 колективних монографій; 31 стаття у наукових періодичних виданнях (з них - 4 статті у виданнях, які проіндексовані у базах даних Scopus та/або Web of Science; 25 статей у наукових фахових виданнях України; 2 статті у наукових періодичних виданнях інших держав); 32 публікації матеріалів конференцій.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації. Наукова новизна одержаних результатів полягає у комплексному дослідженні теоретико-методологічних засад формування управління стратегічним розвитком трудового

потенціалу і розробленні практичних рекомендацій щодо його вдосконалення в умовах інтеграції до ЄС. Найбільш вагомими результатами дослідження, що характеризують наукову новизну і виносяться на захист, полягають у тому, що:

уперше:

- зміст поняття "трудоий потенціал підприємства" визначено як наявна робоча сила підприємства (економічно активне населення), яка оцінюється за сукупністю якісних і кількісних показників та використовується в поточній діяльності цього суб'єкта підприємницької діяльності. Крім того, враховується її потенційний розвиток у майбутньому, який може бути використаний для підвищення ефективності господарюючого суб'єкта та задоволення як особистих, так і суспільних потреб за різних умов;

- сформовано сучасний концептуальний підхід до управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур в умовах інтеграції до ЄС з урахуванням пріоритетності економічних інтересів у підвищенні конкурентоспроможності бізнес-структур та обраної стратегії, на основі максимального рівня потенційних можливостей працівників брати участь у виробництві з урахуванням їх психофізіологічних особливостей, рівня кваліфікації, компетентностей та накопиченого досвіду за наявності необхідних організаційно-технічних умов;

- на основі запропонованої концепції управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур, що включає такі основні складові, як мета, принципи, середовище, учасники, механізм та результати, визначено економічну сутність цього процесу. Управління стратегічним розвитком трудового потенціалу розглядається як цілеспрямований вплив на якість і окремі фактори робочої сили в контексті розвитку, що проявляється в якісних, кількісних і структурних змінах трудового потенціалу відповідно до стратегічних цілей і завдань бізнес-структури;

- запропоновано методологічні підходи до управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур, серед яких: управління на основі інструкцій, що дозволяє сформулювати найбільш чіткі критерії оцінки рівня професійних знань, умінь і навичок, управління на основі визначеної мети, що дає можливість відстежувати кількісні зміни в розвитку трудового потенціалу бізнес-структур, пов'язуючи очікувані результати розвитку зі стратегічними цілями бізнес-структури, а також допомагає мотивувати співробітників і формувати правильну поведінку, враховуючи прозорість очікуваних результатів та управління на основі компетенцій та цінностей, яке систематизує вимоги до поведінки працівників в процесі досягнення цілей, поставлених різними посадами та рівнями управління в даній бізнес-структурі.

удосконалено:

- методика визначення складових конкурентоспроможності трудового потенціалу, серед яких основною визначено його якість, шляхи забезпечення якої полягають в заміщенні працівниками з вищим рівнем освіти та професійної підготовки і постійному підвищенні кваліфікації працівників через систему безперервного навчання;

- інструменти підвищення конкурентоспроможності трудового потенціалу, зокрема високорозвинений інтелектуальний потенціал працівників як знання, творчі та розумові здібності, набуті в процесі організації та впровадження інновацій, які

використовуються працівниками в процесі трудової діяльності з метою отримання конкурентних переваг;

- методологію аналізу трудового потенціалу підприємства як інтегровану сукупність людських, професійних, якісних та організаційних складових а також соціально-економічних категорій, що включають людський, демографічний, мотиваційний та організаційний потенціали і ґрунтується на аналізі внутрішніх та зовнішніх факторів впливу, зокрема соціально-психологічних, інформаційно-інноваційних та екологічних, детальний аналіз впливу яких на розвиток трудового потенціалу дасть можливість визначити напрями державної політики щодо подолання їх деструктивного впливу.

- механізм управління трудовим потенціалом як регулярне і послідовне використання підприємствами сукупності методів, інструментів і засобів впливу, заснованих на певних принципах і функціях, результатом якого є реалізація завдань у сфері управління персоналом, а саме відновлення людського потенціалу та капіталу, створення стимулів для швидкого найму працівників, розробка ефективних програм перепідготовки та підвищення кваліфікації відповідно до поточної ситуації, залучення донорського фінансування для створення нових робочих місць, прогнозування професій, які, як очікується, будуть затребувані на ринку праці в короткостроковій та середньостроковій перспективі, розробка програм зайнятості для внутрішньо переміщених осіб та розвиток дистанційної зайнятості.

набули подальшого розвитку:

- класифікація трудового потенціалу за професійними групами, що дозволяє здійснити якісну оцінку використання та ефективності трудового потенціалу підприємств для кожної окремої професійної групи працівників. Це також сприяє виявленню проблем і визначенню шляхів підвищення ефективності використання трудового потенціалу на підприємствах;

- адаптація традиційної системи управління освітою до нового соціально-економічного стану суспільства на основі державної політики, моніторингу ринку праці та маркетингових стратегій розвитку освіти, що дасть можливість в майбутньому зневілювати дисбаланс між попитом і пропозицією висококваліфікованих працівників на ринку праці, що спричинило перевиробництво і водночас дефіцит деяких професій;

- обґрунтування інноваційних підходів до відновлення та формування системи перепідготовки та підвищення кваліфікації на основі плановості та систематичності, що вплине на покращення якісних характеристик трудового потенціалу таких як фаховість, компетентності, загальноосвітній та професійно-кваліфікаційний рівні, трудову активність та мобільність;

- концептуалізація напрямів удосконалення державної політики у сфері забезпечення інноваційно-інвестиційного розвитку трудового потенціалу та ринку праці обґрунтовані в контексті інвестування в людський капітал для майбутнього шляхом надання наздоганяючої освіти учням, які втратили роки навчання, та перепідготовки тих, хто втратив роботу, але ще далекий від пенсійного віку; кращого використання наявного людського капіталу, збільшення участі жінок у робочій силі та вирішення проблем безробіття серед молоді та серед внутрішньо переміщених осіб; стабільного захисту найбільш вразливих груп населення;

сприяння поверненню людського капіталу, який емігрував за кордон і не планує поки що повертатися.

- методологія оцінки ринку праці у відповідності дотримання вимог роботодавців, яка включає як кількісні, так і якісні елементи, де кількісний компонент включає репрезентативне опитування роботодавців та керівників ПТНЗ у досліджених районах, якісний компонент включає експертні оцінки проблем та загальних тенденцій розвитку, метою опитування є виявлення думки роботодавців щодо реальних потреб працівників у вищезазначених населених пунктах, їх професійної орієнтації, якості підготовки та наявності ефективного діалогу між роботодавцями та закладами професійної освіти.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації.

Монографії та розділи в монографіях:

1. Штерма Т.В. Аналіз системи заохочень на підприємствах: шляхи підвищення ефективності праці. *Актуальні питання розвитку економіки: теорія і практика*: колективна монографія. Кременчук: ТОВ «Кременчуцька міська друкарня». 2012. С.280-286. (*Особистий внесок: зроблено аналіз системи заохочень і досліджено шляхи підвищення ефективності праці на підприємствах – 0,30 друк. арк.*).

2. Маниліч М.І., Штерма Т.В. Соціоекономічний та організаційний контекст розвитку менеджменту. *Забезпечення ефективності інноваційного розвитку економіки*: колективна монографія. Чернівці: Буковинський університет, 2013. С.5-22. (*Особистий внесок: досліджено широкий спектр дій менеджменту – 0,70 друк. арк.*).

3. Штерма Т.В., Громик А.І. Становлення і розвиток інноваційного ринку: зарубіжний досвід. *Забезпечення ефективності інноваційного розвитку економіки*: колективна монографія. Чернівці: Буковинський університет. 2013. С.36-44. (*Особистий внесок: досліджено проблеми інноваційного розвитку української економіки її позиції в міжнародних рейтингах – 0,33 друк.арк.*).

4. Штерма Т.В., Штогринець Н.В. Проблеми та перспективи економічної освіти в Україні. *Розвиток як стратегія економічного зростання країни*: колективна монографія. Чернівці: Буковинський університет. 2018. С.50-55. (*Особистий внесок: досліджено якісну економічну освіту як одну із найважливіших стратегічних ресурсів і один із індикаторів високого рівня життя – 0,24 друк. арк.*).

5. Штерма Т.В., Дубина М., Соловій А. Формування трудового потенціалу: теоретичний аспект. *Globalisation processes in the world economy: problems, trends, prospects: Collective monograph*. Riga, Latvia: Baltija Publishing. 2023. С.263-284. (*Особистий внесок: досліджено проблеми формування трудового потенціалу і раціональне використання робочої сили–1,11 друк. арк.*)

Статті у наукових фахових виданнях України та виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз даних:

6. Stoliarchuk Y., Tokar V., Turolev G., Vodianka L., Shterma T. Offshore economy tendencies and challenges: case study of Ukraine. *Financial and credit activities: problems of theory and practice*. 2021. 4 (39). P. 335-348. URL:<https://doi.org/10.18371/v4i39.241325> (*Особистий внесок: застосовано порівняльний аналіз, запропоновано заходи, які мають застосуватися владою для поліпшення поточної ситуації – 0,99 друк. арк.*). (*Web of Science*)

7. Andriushchenko K., Liezina A., Vasylchak S., Manylich M., **Shterma T.**, Petrynyak U. Management of the Development of the Innovative Potential of the Region. *TEM Journal*. 2022. Vol. 11, Issue 1. P. 339-347.

URL: https://www.temjournal.com/content/111/TEMJournalFebruary2022_339_347.pdf (*Особистий внесок: досліджено управління розвитком інноваційного потенціалу регіону – 1,16 друк. арк.*). (*Scopus*)

8. Vasylchak S., **Shterma T.**, Soloviy S., Vivcharuk O., Kondel I. Ukrainian agricultural labour potential management modelling in the context of European integration. *Scientific Horizons*. 2023. Vol. 26. №12. P. 146-157.

URL: <https://sciencehorizon.com.ua/en/journals/tom-26-12-2023/modelyuvannya-upravlinnya-trudovim-potentsialom-ukrayini-v-silskomu-gospodarstvi-v-umovakh-uevrointegratsiyi> (*Особистий внесок: досліджено умови праці, соціальний захист працівників і розвиток кадрового потенціалу в аграрному секторі – 1,11 друк. арк.*). (*Scopus*)

9. **T.Shterma**, V.Fatkhutdinov, M.Prodanchuk, O.Bernaziuk, Yu.Synytsia. Organizational-legal and accounting-analytical aspects of payroll. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2024. No 2. P. 170-177.

URL: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2024-2/170> (*Особистий внесок: запропоновані вдосконалення моделі аналітичного обліку за спрощення оброблення даних, впровадження деталізації рахунків з оплати праці, групування даних за видами та форми оплати праці – 0,98 друк. арк.*). (*Scopus*)

10. Штерма Т.В. Методичні засади обґрунтування синергії альтернативних форм мотивації персоналу. *Придніпровський науковий вісник*. 2012. №2 (124). С. 5-13. (0,38 друк. арк.).

11. Штерма Т.В. Система маркетингу інновацій на підприємстві. *Зб. наук. праць Подільського державного аграрно-технічного університету*. Вип.20 / за ред. д.с-г.н, проф., академіка М.І. Бахмата / Кам'янець-Подільський, 2012. С. 145-153. (0,33 друк. арк.).

12. Штерма Т.В. Перспективи та пріоритети нематеріальної мотивації персоналу: стратегія розвитку підприємства. *Зб. наук. праць Луцького національного технічного університету: Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2012. Вип. 9 (33). Ч.3. С. 257-266. (0,40 друк. арк.).

13. Штерма Т.В. Система маркетингового планування: створення продуктової інновації на підприємстві. *Зб. наук. праць Таврійського державного агротехнологічного університету. Економічні науки*. 2012. №2 (18), том 1. С. 159-163. (0,40 друк. арк.).

14. Штерма Т.В. Маркетинг інновацій як спосіб адаптації до умов економічної кризи. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту: Економічні науки*. Вип. IV (48). 2012. С. 282-285.

URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2012_4_48 (0,26 друк. арк.).

15. Штерма Т.В. Стратегія підвищення ефективності праці: системне здійснення мотиваційного процесу. *Збірник наукових праць [Буковинського університету]. Економічні науки*. Чернівці: Книги ХХІ. 2013. С.319-326. (0,33 друк. арк.).

16. **Штерма Т.В.**, Данко-Ютіш Н.І. Управління інноваційною адаптивною спроможністю регіону як чинник зниження асиметричності регіонального розвитку. *Збірник наукових праць [Буковинського університету]. Економічні науки*. Чернівці:

Книги ХХІ. 2014. Вип. 10. С. 262-269. (*Особистий внесок: розроблено інноваційну модель збалансованого соціально-економічного розвитку регіону, запропоновано механізм управління інноваційною адаптивністю регіону – 0,30 друк. арк.*).

17. Штерма Т. В. Проблеми моралі в підприємницькій діяльності. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Економічні науки. 2014. Вип. 9. С. 274-278. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkpnuen_2014_9_64. (0,21 др. арк).

18. Штерма Т.В., Маниліч М.І. Вплив демографічної ситуації на стан національної економіки України. *Вісник Одеського національного університету*. Серія: Економіка. 2015. Вип.6. С.184-188. (*Особистий внесок: проаналізовано демографічну ситуацію в країні і зроблено відповідні висновки – 0,20 друк. арк.*).

19. Штерма Т.В., Лазоряк А.В. Розвиток сучасного менеджменту як системи управління. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського*. Економічні науки. 2015. Вип. 2. С.188-192. (*Особистий внесок: досліджено систему управління персоналу сьогоднішнього – 0,20 друк. арк.*).

20. Маниліч М.І, Штерма Т.В. Угода про асоціацію між Україною та ЄС: переваги та виклики. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: «Економіка і менеджмент». 2015. № 12. С.14-18. (*Особистий внесок: розглянуто угоду між нашою країною та ЄС і проаналізовано кількість переваг та викликів – 0,20 друк. арк.*).

21. Штерма Т.В., Штогринець Н.В. Зайнятість та безробіття: міжнародний досвід та сучасні перспективи України. *Вісник Житомирського національного агроєкологічного університету*. 2015. №1 (48), т.2. С.26-31. (*Особистий внесок: проаналізовано ситуацію на ринку праці, структуру кількості осіб на заплановане роботодавцями вивільнення, узагальнено наукові здобутки міжнародного досвіду, запропоновано створення нормативної бази для забезпечення ефективного функціонування підприємств що зумовить створення нових робочих місць – 0,23 друк. арк.*).

22. Коцаба В.Ю., Штерма Т.В. Особливості ведення туристичного бізнесу в західноукраїнському регіоні. Збірник наукових праць [Буковинського університету]. Економічні науки. Чернівці: Книги ХХІ. 2017. Випуск 13. С.63-69. (*Особистий внесок: висвітлено проблеми розвитку туристичного бізнесу як вагомого джерела робочих місць, запропоновано створення локальних програм розвитку туризму міст і сіл та необхідності ділового партнерства влади, бізнесу, громади – 0,25 друк. арк.*).

23. Стахова Н.П., Штерма Т.В. Вплив ПДВ на стан оборотного капіталу підприємств реального сектора економіки. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія «Економіка». 2018. Випуск 1(51). С. 101-109. (*Особистий внесок: проаналізовано фінансово-господарську діяльність і вплив доходу на ділову активність вітчизняних підприємств, запропоновано заходи для зниження податкового тиску та стимулюючі кроки для суб'єктів господарювання – 0,30 друк. арк.*).

24. Штерма Т.В., Скуляк В.М. Особливості регулювання ринку праці в сучасних умовах. Збірник наукових праць [Буковинського університету]. Економічні науки. Чернівці: Книги ХХІ. 2019. Випуск 15. С.128-135. (*Особистий внесок: проаналізовано тенденції щодо зростання зайнятості та скорочення безробіття, визначено кількість вакансій і структуру зареєстрованих безробітних,*

запропоновано створення ширшої мережі центрів перекваліфікації і курсів з підвищення професійних навиків – 0,30 друк. арк).

25. Штерма Т.В., Кельбя С.Г., Маниліч М.І., Пелипчук С.М. Аналіз фінансування видаткових повноважень місцевих органів влади в умовах децентралізації. *Ефективна економіка*. 2021. №7. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua> (Особистий внесок: висвітлено зміни в управлінні територіальними громадами, пов'язані з отриманням нових можливостей розвитку й задоволенням потреб місцевих спільнот – 0,29 друк. арк.).

26. Штерма Т.В. Теоретичні підходи до сутності, типології та особливостей формування трудового потенціалу. *Формування ринкових відносин в Україні.*: зб. наук. праць. 2023. №10. С.85-91.

URL: <http://dndiime.org/wp-content/uploads/2024/01/10-2023.pdf> (0,30 друк. арк).

27. Штерма Т.В. Людський капітал: сутність та проблеми в умовах війни. *Формування ринкових відносин в Україні.*: зб. наук. праць. 2023. №11. С.92-97. URL: <http://dndiime.org/wp-content/uploads/2024/01/11-2023.pdf> (0,25 друк. арк).

28. Штерма Т.В., Маниліч М.В. Кадровий менеджмент та управління в кризових ситуаціях підприємства. *Формування ринкових відносин в Україні.*: зб. наук. праць. 140(12(271)) 2023. С. 73-81.

URL:<https://doi.org/10.5281/zenodo.10664515> (Особистий внесок: проаналізовано об'єми і собівартість реалізації продукції, зроблено динаміку показників рентабельності, висвітлено проблеми кадрового менеджменту, методологічні проблеми життєдіяльності підприємства, а також конфліктологія і селекція персоналу в умовах виведення підприємства з кризової ситуації – 0,48 друк. арк.).

29. Васильчак С., Штерма Т. Трудовий потенціал як об'єкт менеджменту. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2023. № 4. С. 605-612. URL: <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/issue/view/4/23> (Особистий внесок: визначено складові інновацій у сфері управління трудовим потенціалом, вказано ключові напрями впровадження інновацій в систему управління трудовим потенціалом підприємства та розроблено етапи впровадження інноваційних технологій – 0,31 друк. арк).

30. Євдокименко В.К., Штерма Т.В., Рошко Н.Б. Облікове, контрольне та аналітичне забезпечення управління діловою активністю суб'єкта господарювання. *Міжнародний науковий економічний журнал «Бізнес Інформ»*. 2023. №12. С. 254-262. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2023&abstract=2023_12_0_254_262.

(Особистий внесок: досліджено теоретичні основи управління діловою активністю суб'єкта господарювання, проаналізовано ділову активність та ліквідність підприємства, запропоновано покращення ділової активності – 0,83 друк. арк).

31. Штерма Т.В. Трудовий потенціал і реінжиніринг бізнес-процесів на підприємстві. *Підприємництво і торгівля* : зб. наук. праць. 2023. Вип. 39. С.242-248. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/pidpr-torgi/article/view/1504/1415> (0,34 друк. арк).

32. Shterma T. Management and influence of crisis processes on the activities of the enterprise. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: «Економіка і менеджмент». 2024 (82). Вип.58. С.42-49. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2024/58-2024/7.pdf> (0,34 друк. арк).

33. Штерма Т.В. Роль менеджменту у фінансовій санації підприємства. *Формування ринкових відносин в Україні*: зб. наук. праць. 2024. №3 (274). С.92-99.

URL: <http://dndiime.org/wp-content/uploads/2024/06/3-2024.pdf> (0,33 друк. арк).

34. Іванишин В.В., Штерма Т.В. Оцінка підготовки кваліфікованих працівників: освіта і якість знань. *Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. праць*. 2024. №5 (276). С.106-112. (Особистий внесок: дано оцінку можливостей самостійного фінансування навчання кваліфікованих працівників за видами економічної діяльності, висвітлено питання потреби і підбору кваліфікованих кадрів – 0,29 друк. арк).

Статті у наукових періодичних виданнях інших держав:

35. Shterma T., Shtogrunez N. Problems and prospects of economic education in Ukraine. *Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja; doświadczenie*. University Informatics (WSiU), Lodz, Poland. 2015. P. 265-269. (Особистий внесок: окреслено проблеми економічної освіти в країні – 0,19 друк. арк).

36. Shterma T., Shtogrunez N. Problems of realization and ways of perfection of financial control are in Ukraine. *Znanstvena misel journal*. Ljubljana, Slovenia. 2018. Vol. 2. P. 42-45. (Особистий внесок: висвітлено шляхи вдосконалення фінансового контролю в Україні – 0,15 друк. арк.).

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

37. Shterma T. Key aspects of management of innovation marketing at enterprise. *«Aktualne problem nowoczesnych nauk - 2012»*. Ekonomichne nauki: Przemysl. Nauka i studia. Volume 5. 80 str. (0,19 друк. арк).

38. Штерма Т.В. Проблеми розвитку та ключові фактори успіху підприємства. *Сучасні кризові явища в економіці і проблеми облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. (25 травня 2012)*. Луцьк: РВВ Луцького національного технічного університету. 2012. С.310-314. (0,16 друк. арк).

39. Штерма Т.В. Система маркетингового планування: створення продуктової інновації на підприємстві. *VI міжнар. наук.-практ. конф. «Розвиток економіки України на інноваційній основі»*. Таврійський державний агротехнологічний університет (12-15 червня) Мелітополь. 2012. С.389-396 (0,33 друк. арк).

40. Штерма Т.В. Світовий ринок трудових ресурсів. *Соціально-економічні трансформації в умовах глобалізації: світовий та вітчизняний виміри*. Міжнар. наук.-практ. конф. (1-2 березня 2013 р., Херсон). С. 65-66. (0,09 друк. арк).

41. Штерма Т.В. Прийняття управлінських рішень у прогнозування розвитку підприємства. *Збірник тез наукових робіт учасників XXIII міжнар. наук.-практ. конф.: «Роль фінансово-кредитного механізму у розвитку економіки країни» (Львів, 1-2 березня 2013 року)*. С. 116-118. (0,12 друк. арк).

42. Штерма Т.В. Пріоритети сталого розвитку України та країн з перехідною економікою. *Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених та студентів "Інформаційні технології, економіка та право: стан та перспективи розвитку" (Чернівці, 3-4 квітня 2014 р.)*. С. 73-74. (0,09 друк. арк).

43. Штерма Т.В. Управління проектами в сучасній економіці. *Сучасні наукові підходи до стабільного економічного розвитку та економічної безпеки. Матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* (21-22 лютого 2014 року). Чернігів, 2014. С. 250-253. (0,16 друк. арк).

44. Штерма Т.В. Місце України у міжнародному територіальному поділі праці та економічних зв'язках. *Актуальні проблеми і перспективи розвитку*

- економіки України. *Матеріали доповідей міжнар. наук.-практ. конф.* (7 березня 2014 року). Ужгород, 2014. С. 127-130. (0,16 друк. арк).
45. Shterma T. Development management: Manager aspect. *Medunarodna naučna konferencija International Scientific Conference. Menadzment*, (April 25-26 2014). Zbornik rezimea abstract proceedings. Belgrade. P. 251-254. (0,16 друк. арк).
46. Shterma T. The level of economic development of innovative market: international experience. *Scientific approach to the analysis of the government's economic policy in the present-day conditions: research articles*. B&M Publishing: San Francisco, California, USA. (May 5-6) 2014. P. 51-54. (0,20 друк. арк.).
47. Штерма Т.В. Міжнародний досвід регулювання зайнятості та безробіття. *Інформаційні технології, економіка та право: стан та перспективи розвитку (ІТЕП-2015): матеріали ювілейної міжнар. наук.-практ. конф.* (24-25 вересня 2015 р.). Чернівці, 2015. С. 259-261. (0,15 друк. арк).
48. Штерма Т.В., Штогринець Н.В. Специфічні умови розвитку селянських господарств у гірській зоні Карпат. *Розвиток національної економіки : теорія і практика – матеріали міжнарод. наук.-практ. конф.* (3-4 квітня 2015 р., м. Івано-Франківськ, ПНУ ім. В. Стефаника). Івано-Франківськ - Тернопіль, 2015. Ч.2. С. 312-313. (Особистий внесок: окреслено умови розвитку селянських господарств у гірській зоні Карпат – 0,08 друк. арк).
49. Штерма Т.В., Штогринець Н.В. Досягнення власних успіхів і випередження інших. *Матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. «Наукові читання».* (17 листопада 2017 р., Житомирський національний агроєкологічний університет). Житомир, 2017. С. 206-209. (Особистий внесок: визначено причини власного успіху – 0,14 друк. арк).
50. Штерма Т.В., Штерма К.М. Керівник нового покоління. *Сучасний рух науки: тези доп. V міжнарод. наук.-практ. інтернет-конференції, Міжнародного електронного науково-практичного журналу «WayScience»* (4-5 квітня 2018 р.). Дніпро, 2018. С. 51-54. (Особистий внесок: дано оцінку керівнику нового покоління – 0,15 друк. арк).
51. Штерма Т.В., Скуляк В.М. Регулювання ринку праці. *Сучасний рух науки: тези доп. VI міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, Міжнародного електронного науково-практичного журналу «WayScience»* (4-5 квітня 2019 р., Дніпро). С.1334-1338. (Особистий внесок: дано характеристику світовому та вітчизняному ринку праці – 0,19 друк. арк).
52. Штерма Т., Кожокар Д. Організація управління за кордоном. *Матеріали міжвузівського науково-практичного онлайн-семінару «Мої знання сьогодні – мій капітал завтра»* (Грудень 2020 р.). Збірник «Науковий простір» - присвячений 25-річчю приватного вищого навчального закладу «Буковинський університет». С. 21-25. URL:https://bukuniver.edu.ua/wp-content/themes/bukuniver/docs/naukovyi_prostir_2020.pdf (Особистий внесок: висвітлено особливості закордонного досвіду організації управління – 0,11 друк. арк).
53. Штерма Т.В., Міцней А. Облік і аналіз формування та виконання доходної частини місцевого бюджету. *Матеріали круглого столу «Науковий простір» факультету інформаційних технологій та економіки ПВНЗ «Буковинський університет»* (10 листопада 2021 р.). С. 11-14. URL: https://bukuniver.edu.ua/wp-content/themes/bukuniver/docs/naukovyi_prostir_2021.pdf (Особистий внесок: проаналізовано доходи та видатки місцевого бюджету ОТГ –

0,20 друк. арк).

54. Штерма Т.В., Драганчук В.В. Ефективність аналітики та оцінка використання інформаційних технологій на підприємстві. *Матеріали круглого столу «Науковий простір»: звітні матеріали, тези наукового дослідження здобувачів освіти та молодих вчених* (10 березня 2022 р., Буковинський університет, Чернівці). С. 7-12. URL: https://bukuniver.edu.ua/wp-content/themes/bukuniver/docs/naukovyi_prostir_2022.pdf (Особистий внесок: окреслено ефективність використання ІТ на підприємствах – 0,19 друк. арк).

55. Федорович А.Ф., Штерма Т.В. Прогнозування економічних показників: попередження банкрутства підприємства. *Матеріали круглого столу «Науковий простір»: звітні матеріали, тези наукового дослідження здобувачів освіти та молодих вчених* (21 листопада 2022 р., Буковинський університет, Чернівці). С. 21-26 URL: https://bukuniver.edu.ua/wp-content/themes/bukuniver/docs/naukovyi_prostir_2022.pdf (особистий внесок: визначено основні напрями запобігання банкрутству підприємства – 0,19 друк. арк).

56. Штерма Т.В., Гакман О.А. Демографічна криза та її наслідки. *Матеріали круглого столу «Науковий простір»: звітні матеріали, тези наукового дослідження членів наукового гуртка, здобувачів освіти і молодих вчених*. ПВНЗ «Буковинський університет», Чернівці. 2023. С. 5-9. URL: https://bukuniver.edu.ua/wp-content/themes/bukuniver/docs/naukovyi_prostir_2023.pdf (Особистий внесок: дано оцінку демографічній проблемі в Україні – 0,11 друк. арк).

57. Штерма Т.В. Багатоаспектність міграційної проблеми. *Міжнародного електронного науково-практичного журналу «WayScience» Recent Trends in Science: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference* (May 4-5, 2023). FOR Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine. P. 11-14. (0,16 друк. арк).

58. Пелипчук С.М., Штерма Т.В., Кельбья С.Г. Трудовий потенціал та формування іміджу закладу освіти, *Формування іміджу закладу освіти на основі сучасних комунікаційних технологій* : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації з економічних наук (27 березня -7 травня 2023 р.). Львів-Торунь : Ліга-Прес, 2023. С. 111-114. (особистий внесок: дано оцінку трудовому потенціалу в закладі освіти – 0,11 друк. арк).

59. Штерма Т.В. Модернізація освітнього менеджменту. *Економічні та правові аспекти фінансової системи України в умовах воєнного часу*: Зб. наук. праць за матеріалами круглого столу (квітень 2023 р.). Вип. 5 / ред.кол. О.Т.Євтух, М.Б.Тацюк-Томчук. Луцьк: Луцький інститут розвитку людини університету «Україна». С. 11-14. (0,16 друк. арк).

60. Євдокименко В.К., Штерма Т.В. Повоєнний розвиток економіки України: система і послідовність дій. *Маркетинг, фінанси, ІТ: облік та управління в умовах кризи* : матеріали круглого столу Житомир - Чернівці (14 березня 2023 р.). Житомир : Поліський національний університет, 2023. С. 13-18. 41 с. (особистий внесок: визначено шляхи покращення розвитку економіки країни у післявоєнний період – 0,12 друк. арк).

61. Штерма Т.В. Людський капітал-основний чинник економічного розвитку. *Світ наукових досліджень*. Випуск 24: матеріали міжнар. мультидисципл. наук. інтернет-конф. (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 21-22 листопада 2023 р.)/за ред.: О. Патряк та ін. ГО “Наукова спільнота”, WSZIA w Opolu. Тернопіль: ФОП Шпак ВБ 2023. С. 211-214. (0,20 друк. арк).

62. Штерма Т.В. Актуальні питання розвитку трудового потенціалу. VII International Scientific Conference *From the Baltic to the Black Sea: the Formation of Modern Economic Area*. Conference Proceedings (December 1-2, 2023, Riga, Latvia). Riga, Latvia : Baltija Publishing. P. 10-14. (0,19 друк. арк).

63. Васильчак С.В., Штерма Т.В., Кіщук Г.А. Оцінка попиту та пропозиції на ринку праці: аспекти менеджменту. *Towards a Holistic Understanding: Interdisciplinary Approaches to Tackle Global Challenges and Promotion of Innovative Solutions*. Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Internet Conference (March 14-15, 2024). FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, P. 21-24. (особистий внесок: проаналізовано попит і пропозицію на робочу силу – 0,11 друк. арк).

64. Shterma T. Workforce development: competitive advantages on the labor market. *Scientific strategies in the context of global challenges*: Proceedings of the I International Scientific-Practical Conference (April 16, 2024). Kiev: NGO "International association of scientists", 2024. P. 71-74. URL: <https://man.org.ua/conferences.html> (0,19 друк. арк).

65. Vasylchak S., Shterma T. Workforce development and competitive advantages in relevant markets. XVI International scientific and practical conference «*Innovative Approaches to the Progressive Solution of Scientific Research Problems*» (March 27-29, 2024). Valencia, Spain. International Scientific Unity, 2024. P. 81-84. URL: <https://isu-conference.com/arkhiv/innovative-approaches-to-the-progressive-solution-of-scientific-research-problems/> (особистий внесок: дано оцінку розвитку робочої сили на відповідних ринках – 0,14 друк. арк).

66. Shterma T. Intensity of employees' competence development. XVII International scientific and practical conference «*Formation of Prospects for the Global Development of Humanity: Modern Problems of Science and Technology*» (April 3-5, 2024). Bologna, Italy. International Scientific Unity, 2024. P. 211-214. URL: <https://isu-conference.com/arkhiv/formation-of-prospects-for-the-global-development-of-humanity-modern-problems-of-science-and-technology/> (0,19 друк. арк).

67. Васильчак С.В., Штерма Т.В. Оцінка управління трудовим потенціалом бізнес-структур аграрного сектору. *Сучасні виклики та перспективи розвитку економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності*: зб. наук. пр. II Всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конф. науковців та здобувачів вищої освіти (м. Кам'янець-Подільський, 17 квітня 2024 року). Кам'янець-Подільський: Заклад вищої освіти «Подільський державний університет», 2024. 326 с. (Особистий внесок: дано оцінку трудовому потенціалу бізнес-структур – 0,12 друк. арк).

68. Shterma T., Iovdii V., Frankiv T. Conceptual approaches to management of labor potential development. *Україна в умовах воєнного стану: сучасні реалії та міжнародні тенденції* [зб. матеріалів VII щорічної наук.-практ. конф. молодих вчених та студентів (17 травня 2024 р.)] / за заг. ред. О.І. Селезньової. Буковинський університет, Чернівці. С. 91-94. (Особистий внесок: окреслено розвиток трудового потенціалу в умовах воєнного стану – 0,11 друк. арк).

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо. Основні наукові результати дисертації доповідалися і обговорювалися на 32 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях і форумах, круглих столах: Міжнародна науково-практична конференція «Aktualne problem nowoczesnych nauk-2012» (м. Przemyśl, 7-15 червня 2012р.), Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні кризові

явища в економіці і проблеми облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством» (м. Луцьк, 25 травня 2012р.), Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток економіки України на інноваційній основі» (м. Мелітополь, 12-15 червня 2012р.), Міжнародна науково-практична конференція «Соціально-економічні трансформації в умовах глобалізації: світовий та вітчизняний виміри» (м. Херсон, 1-2 березня 2013р.), Міжнародна науково-практична конференція «Роль фінансово-кредитного механізму у розвитку економіки країни» (м. Львів, 1-2 березня 2013р.), Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні технології, економіка та право: стан та перспективи розвитку» (м. Чернівці, 3-4 квітня 2014р.), Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні наукові підходи до стабільного економічного розвитку та економічної безпеки» (м. Чернігів, 21-22 лютого 2014 р.), Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми і перспективи розвитку економіки України» (м. Ужгород, 7 березня 2014 р.), Міжнародна науково-практична конференція «Medunarodna naucna konferencija International Scientific Conference. Menadzment» (Сербія, м. Белград, 25-27 квітня 2014 р.), Міжнародна науково-практична конференція «Scientific approach to the analysis of the government's economic policy in the present-day conditions: research articles» (San Francisco, California, USA, 5 травня 2014 р.), Міжнародна ювілейна науково-практична конференція «Інформаційні технології, економіка та право: стан та перспективи розвитку» (м. Чернівці, 24-25 вересня 2015р.), Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток національної економіки: теорія і практика» (м. Івано-Франківськ, 3-4 квітня 2015р.), Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Сучасний рух науки» (м. Дніпро, 4-5 квітня 2018р.), Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Сучасний рух науки» (м. Дніпро, 4-5 квітня 2019р.), Міжвузівський науково-практичний онлайн-семінар «Мої знання сьогодні - мій капітал завтра» (м. Чернівці, 5 грудня 2020р.), Круглий стіл «Науковий простір» (м. Чернівці, 10 листопада 2021р.), Круглий стіл «Науковий простір» (м. Чернівці, 10 березня 2022р.), Круглий стіл «Науковий простір» (м. Чернівці, 21 листопада 2023р.), Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Recent Trends in Science» (м. Дніпро, 4-5 травня 2023р.), Всеукраїнське науково-педагогічне підвищення кваліфікації з економічних наук "Формування іміджу закладу освіти на основі сучасних комунікаційних технологій" (м. Львів-Торунь, 27 березня-7 травня 2023 р.), Круглий стіл "Економічні та правові аспекти фінансової системи України в умовах воєнного часу" (м. Луцьк, 27 квітня 2023 р.), Круглий стіл "Маркетинг, фінанси, ІТ: облік та управління в умовах кризи часу" (м. Житомир, 14 березня 2023 р.), Міжнародна мультидисциплінарна наукова інтернет-конференція "Світ наукових досліджень". (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 21-22 листопада 2023 р.), VII Міжнародна наукова інтернет-конференція "From the Baltic to the Black Sea: the Formation of Modern Economic Area". (м. Рига, Латвія, 1-2 грудня 2023 р.), Міжнародна науково-практична інтернет-конференція "Towards a Holistic Understanding: Interdisciplinary Approaches to Tackle Global Challenges and Promotion of Innovative Solutions". (м. Дніпро, 14-15 березня 2024 р.), Міжнародна науково-практична інтернет-конференція "Scientific strategies in the context of global challenges". (м. Київ, 16 квітня 2024 р.), XVI Міжнародна науково-практична інтернет-конференція "Innovative Approaches to the Progressive Solution of Scientific Research Problems" (Valencia, Spain, 27-29 березня 2024 р.), XVII Міжнародна

науково-практична інтернет-конференція "Formation of Prospects for the Global Development of Humanity: Modern Problems of Science and Technology" (Bologna, Italy, 3-5 квітня 2024 р.), II Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція науковців та здобувачів вищої освіти "Сучасні виклики та перспективи розвитку економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності" (м. Кам'янець-Подільський, 17 квітня 2024 року); VII щорічна науково-практична конференція молодих вчених та студентів " Україна в умовах воєнного стану: сучасні реалії та міжнародні тенденції" (м. Чернівці, 17 травня 2024 року).

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати. Матеріали дисертаційного дослідження щодо визначення окремих економічних категорій, обґрунтування методичних підходів до оцінки управління розвитком трудового потенціалу бізнес-структур, використання інноваційних інструментів управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур в контексті руху до Європейського Союзу, методики моделювання управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур аграрного сектора в умовах євроінтеграції, використовуються у навчальному процесі Приватного вищого навчального закладу "Буковинський університет" під час підготовки навчально-методичних матеріалів і викладання навчальних дисциплін «Менеджмент», «Менеджмент персоналу», «Основи наукових досліджень», «Менеджмент знань», «Інформаційний менеджмент» (довідка №01-957/1/23 від 07.09.2023р.)

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані. Дисертація містить науково обґрунтовані висновки та рекомендації, спрямовані щодо управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур в умовах інтеграції до ЄС.

У результаті проведеного дослідження запропоновано автором комплекс заходів, в яких стратегічний розвиток трудового потенціалу України в умовах інтеграції до ЄС розглянуто як складову частину соціально-економічної політики районної військової адміністрації, а зміни зовнішніх обставин формують нові фактори впливу, які враховано в управлінській діяльності Кам'янець-Подільської районної військової адміністрації (довідка №06/24 від 13.06.2024 р.). Практичні рекомендації за результатами дослідження щодо стану та оцінки ефективності використання трудового потенціалу, напрямів формування і реалізація стратегічного розвитку трудового потенціалу, підприємницької активності людини, в контексті регіональних стратегій розвитку, а також запропоновані автором ключові напрями впровадження інновацій в систему управління трудовим потенціалом підприємства використовуються в практичній діяльності ПАТ «ЛАН» (довідка №01/23 від 06.10.2023 р.). Практичні рекомендації щодо визначення складності процесу антикризового управління і необхідності залучення до нього значної кількості людей, а також проблеми ідентифікації передкризових ситуацій, проблеми технології управління, методологічні проблеми життєдіяльності організацій, конфліктологія і селекція персоналу в умовах виведення підприємства з кризової ситуації були враховані керівництвом ТОВ «Авторембуд» (довідка №12/22 від 07.12.2022 р.). Визначені проблеми розвитку трудового потенціалу у пандемічний і постпандемічний період та детермінанти його збереження в умовах воєнного стану та в поствоєнній економіці враховані в діяльності

Чернівецької обласної військової адміністрації безпосередньо відділом Управління персоналом (довідка № 03-24 від 28.03.2024 р.).

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення. Дисертаційне дослідження за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України. Дисертація написана літературною державною мовою, стиль викладення матеріалів дослідження, наукових положень, висновків та рекомендацій відзначається логічністю і забезпечує доступність сприйняття для фахівців.

11. У докторській дисертації «Управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур в умовах інтеграції до ЄС» матеріали кандидатської дисертації «Нематеріальна мотивація персоналу сільськогосподарських підприємств» Штерми Тетяни Василівни не використовувались.

12. Відповідність дисертації паспорту спеціальності, за якою вона представлена до захисту. Дисертаційна робота Штерми Тетяни Василівни на тему «Управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур в умовах інтеграції до ЄС», викладена і оформлена відповідно до вимог Національного стандарту України 3008-2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

За формою, змістом і обґрунтуванням висновків дисертаційна робота є кваліфікованим, завершеним дослідженням, виконаним на високому теоретичному та методологічному рівні. Тема, мета, завдання і зміст дисертації повністю відповідають паспорту спеціальності 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

У ході обговорення дисертаційної роботи до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

УХВАЛЕНО

1. Дисертаційна робота Штерми Тетяни Василівни є завершеною науковою працею на актуальну проблему, що стосується управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур, що має надважливе значення для економіки країни.

2. Наукові положення, висновки та підходи повністю обґрунтовані й аргументовані, містять наукову новизну та отримали необхідну апробацію на наукових конференціях. У публікаціях здобувача відображені всі положення дисертації.

3. Дисертація підготовлена за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), відповідає паспорту спеціальності 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) та вимогам, які ставляться до робіт на здобуття наукового ступеня доктора наук, п. 7 та 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197.

4. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Штерми Тетяни Василівни дисертаційна робота «Управління стратегічним розвитком трудового

потенціалу бізнес-структур в умовах інтеграції до ЄС» рекомендується для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду.

Результати дисертаційного дослідження Штерми Тетяни Василівни на тему «Управління стратегічним розвитком трудового потенціалу бізнес-структур в умовах інтеграції до ЄС» та представлені публікації автора обговорено і схвалено на розширеному засіданні міжкафедрального наукового семінару Навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (протокол № 1 від 13.06.2024 р.).

За затвердження висновку проголосували:

за – «24» (двадцять чотири);

проти – «немає»;

утримався – «немає».

Рішення прийнято одногосно.

Голова міжкафедрального семінару –
д-р екон. наук, професор,
директор ННІБФ

Микола МІСЮК

Секретар міжкафедрального семінару –
канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів,
банківської справи, страхування
та електронних платіжних систем

Павліна ФУГЕЛО

Рецензент –
д-р екон. наук, професор,
завідувач кафедри обліку,
оподаткування та технологій
електронного бізнесу

Інна ЦВІГУН

Рецензент –
д-р екон. наук, професор,
завідувач кафедри фінансів,
банківської справи, страхування
та електронних платіжних систем

Володимир РУДИК

Рецензент –
д-р екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів,
банківської справи, страхування
та електронних платіжних систем

Віталій ВОЛОЩУК